

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 7 Sayı: 35 Volume: 7 Issue: 35

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

AİLE İÇİ ENSESTİN NİTEL ANALİZİ: ŞANLIURFA ÖRNEĞİ
QUALITATIVE ANALYSIS OF THE INCESTUOUS CASES IN FAMILIES: SANLIURFA CASE STUDY

Serkan TAŞĞIN*

İbrahim SARI**

Öz

Bu makale genellikle öz babaları ve öz ağabeyleri tarafından ensest mağduru olan ve Şanlıurfa'da yaşayan 35 genç kızın yaşadığı olaylar araştırılmıştır. Makalenin verisi 35 ensest mağduru genç kız ve bu kızlar arasında 12 kızın anneleriyle yapılan mülakatlardan oluşmaktadır. Mülakatlarda genç kızların ensest olayları sırasında ve sonrasında yaşadıkları olaylar öğrenilmek istenmiştir. Mülakat yapılan genç kızların yaşları 12 ile 18 arasında değişmekte olup genellikle küçük evlerde yaşayan kalabalık ailelerden gelmektedirler. Veri sonuçları incelendiğinde genç kızların daha çok öz babaları tarafından tecavüze uğradıkları, ilk ensest olayının daha çok kızlar 12 ile 14 yaşları arasında başladığı ve çoğu ensest olaylarının 2 veya 3 sene boyunca devam ettiği, annelerin bu olayları öğrendiğinde ise genellikle çevresel tepkilerden çekindiklerinden dolayı görmezden geldikleri ve sanki kızlarına hiçbir şey olmamış gibi davrandıkları ortaya çıkmıştır. Kızlar bu olaylardan sonra genellikle kendilerini suçlamış, bazıları intihar girişiminde bulunmuş ve depresyona girmişlerdir. Makalenin sonunda konuyla ilgili yapılması gerekenler hakkında tavsiyelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ensest, Şanlıurfa, Çocukun Cinsel İstismarı, Namus.

Abstract

This article investigates the incestuous events in the lives of 35 incest victims who were mostly abused by their biological fathers and biological elder brothers in Şanlıurfa. Data were obtained from the interviews with both 35 incest victims and 12 mothers of incest victims. The interviews focused on the incestuous events and the thoughts of incest victims during and after the incestuous events. Victims were all girls between 12 and 18 years old. They came from overcrowded families who lived in small houses without privacy. Data revealed that most of the incest victims were abused by their biological fathers; first incestuous events started mostly when girls were between 12 and 14 years old. These events occurred mostly during 2 or 3 years. When mothers learned about these events, they mostly ignored and behaved as if nothing happened to their daughters. After these events, girls mostly blamed themselves, some committed suicide and felt deep depression. Some policy implications were advised at the end of the article.

Keywords: Incest, Şanlıurfa, Child Sexual Abuse, Honor.

1. Giriş

Ensest kavramı literatürde aile içerisinde meydana gelen ve genellikle çocukların mağdur olduğu cinsel istismar olayları olarak geçmektedir. Aile içindeki bireylerden birinin (özellikle baba veya abinin) cinsel doyum amacıyla ailenin diğer bir üyesiyle (genellikle kız çocukları) cinsel temasa kadar giden çeşitli cinsel ilişkilerde bulunmasıdır (Topçu, 1997).

* Dr. Güvenlik Bilimleri Uzmanı, eposta: tasginserkan@gmail.com

** Dr. Çocuk Eğitimi Uzmanı, eposta: dr.ibrahimsari@yahoo.com

Ensest ilişki Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) bağımsız bir suç olarak düzenlenmemiştir. TCK'nın 103. Maddesi 3. Fıkrasında çocukların cinsel istismarı konusu altında üstsoy, ikinci veya üçüncü derece kan hısmı, üvey baba ve evlat edinen kişiler tarafından çocuğa karşı işlenmesi halinde verilecek cezayı arttırıcı bir neden olarak düzenlenmiştir (Kazankaya, 2014).

Çocukların cinsel istismarı konusu medyada ve akademik çalışmalarda sıkça bahsedilen ve çalışılan bir konu olsa da aile içi ensest konusu ile ilgili bilimsel çalışmalar, konunun hassasiyeti, aile tarafından öğrenildiğinde genellikle üstünün kapatılması ve mağdurlara ulaşmadaki zorluklar nedeniyle yeterli değildir. Bundan dolayı Türkiye, ensest konularının nadiren belirlendiği bir ülkedir. Yabancı literatürde yer alan çalışmalarda baba-kız, abi-kız kardeş arasında meydana gelen ensest ilişkilerin karşılaştırılması bile yapılabilirken, Türkiye'de özellikle mağdur ve şüpheli görüşmelerine dayalı olarak yapılan çalışmalar az sayıdadır (Celbis, Ozcan, & Ozdemir, 2006). Nitekim Bimer kapsamında 651456 başvuru numarasıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na, Türkiye'de meydana gelen ensest olayları ile ilgili istatistiki verinin tutulup tutulmadığı, istatistik tutuluyorsa il bazında gerçekleşen ensest olay sayısı ve mağdur sayısı istenmiş, Bakanlık'tan gelen cevapta ise bu konuyla ilgili istatistiki verinin bulunmadığı cevabı alınmıştır. Talepte aynı zamanda ensest olayların önlenmesi ile ilgili Bakanlık tarafından yürütülen proje olup olmadığı sorusuna ise Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün anne-babaları çocuk yetiştirme ve aile içi iletişim konusunda bilgilendirme ve eğitim faaliyetlerinin devam ettiği cevabı verilmiştir. Dolayısıyla Bakanlıkça bu hususta verilen eğitimlerin kamu ile paylaşılma gücüğü yaşandığı görülmüştür.

Marmara Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü'nün raporuna göre her dört çocuktan birinin ensest mağduru olduğu, ensest mağdurlarının %87'sinin 4-12 yaş grubundaki çocukların oluşturduğu, şüpheli şahısların genellikle baba veya ağabey olduğu, 40-52 yaş grubu içerisinde, sabıkası olmayan, her gelir ve eğitim düzeyinden geldiği belirtilmiştir (Aktaran Genç & Coşkun, 2013).

2001-2005 yılları arasında Adana İl Emniyet Müdürlüğü'ne intikal eden 277 cinsel suç incelendiğinde bu suçların %3.6'lık diliminin anne, baba, ve kardeş gibi birinci derecede yakınlar; %4'ünün ise amca, dayı, hala, teyze gibi ikinci derece akrabalar tarafından işlendiği görülmüştür (Aktaran Telkenaroğlu, 2011).

2. Ensest Olaylarının Yaşandığı Ailelerin Genel Yapısı

Ensest olaylarının genellikle çocuklarına güvenli bir ortam sağlanmayan ailelerde ortaya çıktığı belirtilmiştir. Aile içi iletişimin seviyesi bu tür ailelerde düşüktür (DiGiorgio-Miller, 1998). Ensest olaylarının meydana geldiği 25 ailenin ortak özelliklerinin araştırıldığı bir çalışmada anne ve babaların çocuklara karşı duygusal açıdan uzak ve ulaşılmaz olduğu ve ev içerisinde cinsel uyarılarda bulunabilecek davranışların gerçekleştiği ifade edilmiştir (Smith & Israel, 1987). Gordon'un (1989) Amerika'da 17 eyalette yapılan bir araştırmanın sonuçlarını yayımladığı makalesinde biyolojik baba tarafından gerçekleştirilen ensest olaylarının yaşandığı ailelerin genellikle kişisel, sosyal ve ekonomik sorunlar yaşadığını ve bu tür ailelerde yüksek seviyede uyuşturucu ve alkol bağımlılığı olduğunu, karı-koca arasında şiddetli geçimsizlik bulunduğunu ve gelir seviyelerinin düşük olduğunu belirtmiştir. Aile için iletişimin ve aile bağlarının zayıf olduğu aileler de ensest olaylarının yaşanması ihtimali daha yüksektir. Bu tür ailelerde görülen diğer bir husus ise özellikle babanın kız çocuklarına aşırı derecede fiziksel şiddet uygulamasıdır. Fiziksel şiddeti daha sonra cinsel istismar takip etmekte ve kız çocuklarında kendilerini babalarına karşı koyamayan annelerine karşı bir nefretin doğmasına neden olabilmektedir (Dadds ve diğerleri, 1991).

Mardin'de namus saikiyle işlenen cinayetlerle ilgili cinayeti işleyen mahkumlarla cezaevinde yapılan bir çalışmada, bazı cinayetlerin aile içi cinsel istismar konularından dolayı işlendiği ortaya çıkmıştır. Bu cinayetlerin işlendiği ailelerin genellikle kalabalık aileler olduğu ve kız ve erkek çocuklarının aynı mekanlarda yatıp kalktığı ve üst değiştirdiği ortayaa çıkmıştır (Öztürk & Demirdağ, 2011).

Ensest olaylarında annelerin rolü tartışmalı bir konudur. Birçok ensest olayında annelerin bu olaylara doğrudan veya dolaylı olarak göz yummasından dolayı tüm ailenin

ensest olaylarında sorumlu olduğu bir gerçektir (Hotte & Rafman, 1992). Ensest mağduru olan yetişkin kadınlar arasında yapılan araştırmalarda kadınların kendilerini cinsel yönden istismar eden babalarından daha çok annelerine kaşı büyük öfke, hiddet ve düşmanlık duydukları ortaya çıkmıştır (Brooks, 1982; Collins ve diğerleri, 1982; Hermann, 1981). Bunun en önemli sebebi olarak ise annelerinin kendilerini korumaması, ensest olayını genellikle inkar etmeleri, ensest olayına göz yummaları ve hatta kızlarını buna sebep oldukları şekilde suçlamaları olarak belirtilmiştir (Hermann, 1981; Laviola, 1992). Yapılan bir çalışmada her ne kadar annelerin kızlarının başlarına gelen ensest olaylarına inandığı ortaya çıksa da fiziksel şiddet görülen evlerde annelerin daha pasif bir role sahip olduğundan ve çevreden ve aile yakınlarından gelebilecek tepkilerden korktuklarından dolayı ensest olaylarını kabul etmedikleri ortaya çıkmıştır (Sirles & Franke, 1989).

3. Ensest İstismarcılarının Profili

Ensest olayları daha çok babaların kız çocuklarına yaptıkları cinsel istismar olaylarından oluşmaktadır (Courtois, 1980). Aile içinde meydana gelen ensest olayının şüphelileri genellikle çocukların biyolojik babalarıdır. Daha sonra üvey babalar ve erkek kardeşler gelmektedir. 1990'lı yıllarda yapılan bir araştırmada ensest şüphelilerinin %57'sinin öz babalar, %4'ünü öz abiler, %13'ünü yakın akrabalar ve %26'sını ise ikinci derece akrabalar olduğu görülmüştür (Sezgin, 1993). Phelan (1986) akıl sağlığı tedavi merkezinde terapistler eşliğinde 102 aile üzerinde yaptığı ve biyolojik babaların ve üvey babaların karıştığı ensest olaylarını karşılaştırdığı çalışmasında biyolojik babaların üvey babalardan daha sık ve fazla olarak kızlarıyla tam anlamda cinsel ilişkiye girdiklerini ve genellikle evde bulunan diğer kızlarını da cinsel olarak istismar ettiklerini ve bu kızlarını adolesan çağlarında cinsel istismara maruz bıraktıklarını ortaya koymuştur. Babaların neden kız çocuklarını cinsel olarak istismar ettikleri ile ilgili çeşitli görüşler öne sürülmüştür. Bunlar arasında biyolojik babaların kızlarını kendilerine ait olarak ve kendilerinin bir uzantısı olarak görmeleri sonucu onların gerçek sahibi olduklarına inanmalarıdır. Bundan dolayı cinsel olarak istismar ettikleri kızları sayesinde tatmin olan bu babalar daha sonra aynı şeyi kolayca diğer kızlarına da yapabilmektedirler (Phelan, 1986). Başka bir çalışmada ensest ilişkiye giren babalarda cinsel tatminsizlik, çocuklar üzerinde güç ve kontrol sağlama ve öfke (Phelan, 1995) empati yoksunluğu, çocukluğunda cinsel istismara maruz kalmak gibi özellikler olduğu belirtilmiştir (Telkenaroglu, 2011).

Ensest şüphelisi olarak babalardan sonra erkek kardeşler karşımıza çıkmaktadır. Yapılan bir araştırmada erkek kardeşlerin babaları tarafından fiziksel istismara maruz kalan ve babaları tarafından hor görülen ve sadistçe davranılan, pornografik yayınlar okuyan ve izleyen (Ascherman & Safier, 1990), kız kardeşleriyle genelde aynı odada uyuyan erkek çocuklar olduğu anlaşılmıştır. Ensest şüphelisi erkek çocuklar üzerinde ailenin herhangi bir kontrolünün olmadığı ve aile içerisinde büyük erkek çocuklarının ayrıcalığı olduğu gözlenmiştir (DiGiorgio-Miller, 1998). Erkek çocukların kız kardeşlerini cinsel istismara maruz bırakırken genellikle güç kullandıkları ve kız kardeşlerinin daha sonra yaşadıkları fiziksel ve duygusal acılarla ilgili hiçbir şey hissetmedikleri ve empati duygularının düşük olduğu ortaya çıkmıştır (Laviola, 1992; Rudd & Herzberger, 1999)

4. Ensestin Mağdur Üzerindeki Etkileri

Ensest mağduru olan kişilerin bu olaydan nasıl etkilendikleri ile ilgili yapılan çalışmada depresyon, intihar etme eğilimi, kimlik bunalımı, kızgınlık, öfke patlaması yaşama, iletişim sorunu, erkeklerle gelecekte kurulacak ilişkide sorunlar yaşama, evden kaçma, okuldan kaçma, derslerde başarısızlık ve güvensizlik, psikomatik şikayetler, annelerine karşı öfke duyma, kendini suçlama, kendini çaresiz hissetme gibi problemlerin mağdurlar üzerinde sıklıkla görülen etkiler olduğu ortaya çıkmıştır (Adams-Tucker, 1982, Conte, 1985; Dadds ve diğerleri, 1991; Hotte & Rafman, 1992; Summit, 1983). Yaşları 12 ile 18 arasında değişen 40 ensest mağduru kız çocuğu üzerinde yapılan araştırmada kızların utangaç, kendini suçlu görme eğilimine sahip, ve agresif oldukları ortaya çıkmıştır (Habenicht & Futcher, 1990). Çocukluğunda ensest mağduru olan 17 kadın ve çocukları ile yapılan araştırmada bu kadınların ebeveyn olarak kendilerine olan güvenlerinin cinsel istismara maruz kalmayan akranlarına göre

daha az olduğu, daha düşük seviyede psikolojik alışma seviyesine sahip oldukları; ensest mağduru kadınların çocuklarının annelerine çok bağlı olduğu fakat kadınların çocukluklarında annelerine olan bağlarının düşük olduğu, ve kendilerini koruyamadığı gerekçesiyle annelerine karşı daha çok öfke duydukları görölmüştür (Hotte & Rafman, 1992; Fitzgerald ve diğerleri, 2005). Başka bir çalışmada ise ensest mağduru olan ve alkolik ebeveynlere sahip olan evli kadınlar ile ensest mağduru olmayan fakat alkolik ailelerden gelen evli kadınlar karşılaştırılmıştır. Ensest mağduru olan kadınların kendilerine daha az güven duyduğu, daha kontrolsüz olduğu, eşleriyle ebeveynlik konusunda daha az şey paylaştığı, çocuklarını yetiştirme açasından daha düzensiz, sürekliliği olmayan ve daha az olgun taleplerde buldukları görölmüştür (Cole, ve diğerleri, 1992).

5. Çalışmanın Metodu

Pek çok ensest olayları ile ilgili çalışmalar ensest mağduru olan kızlar yetişkin olduklarında retrospektif yöntemle yapılmaktadır. Diğer bir ifadeyle geçmişte ensest mağduru olmuş kızlara daha önce neler yaşadıkları sorularak çalışmalar yapılmıştır (Brooks, 1982). Ensest olayının gelecekteki etkileri açasından etkili bir metodoloji olarak görölse de bu tür çalışmalar retrospektif çalışmalarla ilgili eleştirilere maruz kalmışlardır.

Bu çalışmanın özelliği şanlıurfa il merkezi polis bölgesinde 2012 ve 2013 yıllarında adli makamlara intikal eden 35 ensest mağduru genç kız ve 12 ensest mağduru kızın anneleriyle ensest olayının yaşanmasından hemen sonra yapılan mülakatlardan oluşmasıdır. Genç kızlardan birisi hariç hepsi öğrencidir ve 30 genç kız anne ve babası birlikte yaşamaktadır. Kızlar genelde kalabalık aileden gelmekte olup kardeşler aynı odada yer yatağında hep birlikte uyumaktadırlar.

Ensest mağduru olan kız çocukları poliste ifade verdikten sonra adli süreç başlamakta ve mağdur kızlar normal hayatlarına devam etmektedirler. Makalenin birinci yazarı bu süreç başladıktan sonra ensest mağduru kız çocukları ve anneleriyle şanlıurfa Emniyet Müdürlüğü dışında mülakat yapmak suretiyle veriyi toplamıştır. Mülakat esnasında kızlara ensest mağduru olma sürecinde ve sonrasında yaşadıkları olaylarla ilgili sorular sorularak bu süreçte kızların neler yaşadıkları ve neler hissettikleri aşıklanmaya çalışılmıştır. Ensest sürecinde genellikle pasif bir rol oynayan annelere ise kızlarının başlarına gelen olayları öğrendiklerinde neler hissettikleri ve nasıl tepki verdikleri soruları üzerinde durulmuştur.

Genç kızlarla ve anneleriyle yapılan mülakatların nitel yöntemle analizinden elde edilen veriler aşağıda sunulmuştur.

6. Çalışmanın Bulguları

6.1. Cinsel İstismarın Çeşitleri ve Zamanları

Çalışma kapsamında dinlenen kızların başlarına gelen olaylar incelendiğinde ensest olayının çeşitli yollarla işlendiği görölmektedir. Bunlardan ilki okşamadır. Ensest şüphelisi olan baba veya ağabey genellikle kızlar yataklarında uyurken yanlarına sokulup kızların vücudunu okşamakta ve ensestin başlangıç safhasını gerçekteştirmektedirler. Bu aşamada genellikle kız çocukları savunmasız kalmışlar ve direndiklerinde dayak yemişlerdir. Bu aşamayı oral ilişki takip etmiştir. Ensest ilişkinin bir diğer çeşidi ise ifadelerden de göröleceği üzere tecavüzle sonuçlanan ilişkilerdir ve genellikle vajinal yoldan kızlarla ilişkiye girilmiştir. Bazı olaylarda ise ters ilişki yaşandığı gözlenmiştir. Bu ilişkiler sırasında kızlara porno film izlettirme de yaşanmıştır. Dolayısıyla ensest ilişki türlerini okşama, hazırlama (grooming), porno film izletme, oral veya anal cinsel ilişkiye zorlamave tecavüz olarak sınıflandırabiliriz.

6.2.Ensest Mağduru Profili

Tablo 1: Mağdurların İlk Mağduriyet Yaşı, Ensest Süresi ve Mağdur Yaşları

İlk Mağduriyet Yaşı	Mağdur Sayısı	Ensest Süresi	Kişi Sayısı	Mağdur Yaş	Sayı
7	1	1 yıl veya az	13	12	1
11	4	2 yıl	9	13	4
12	7	3 yıl	6	14	8
13	7	9 yıl	1	15	7
14	6	Bilinmiyor	6	16	9
15	4			17	4
Belirtilmemiş	6			18	2

Yukarıdaki tablo incelendiğinde ensest mağduru olan kızların 12 ile 18 yaş arasında oldukları ve polise müracaata gelen kızların ağırlıklı olarak 14 ile 16 yaş arasındaki kızlar olduğu anlaşılmaktadır. Bu kızların genellikle 12 ile 14 yaşları arasında ilk defa ensest olayına aile içerisinde maruz kaldıkları görülmektedir. Mağdur kızlardan bir tanesi ise ilk defa 7 yaşındayken ensest mağduru olmuştur. Genç kızların 13 tanesi 1 yıl ve/ya daha az süre içerisinde ensest mağduru oldukları; 9 kızın 2 yıl süresince ensest mağduru olduğu ve 6 genç kızın 3 yıl boyunca ensest mağduru olduğu görülmüştür.

Aile içi ensest ilişki mağduru genellikle kız çocukları olmaktadır. Bu çocuklar genellikle öğrencidirler. Remziye ilkokul 1. sınıfa giderken babası tarafından maruz kaldığı cinsel istismar olayının nasıl ve ne kadar sürdüğünü anlatmıştır:

Şuan lise 3. Sınıfta okuyuyordum. İlkokul 1. sınıfa giderken babam beni köyde oturduğumuzda tarlaya götürerek benim elbisemi ve kendi kıyafetlerini çıkartarak cinsel organımı benim cinsel organıma sürttü. Eve götürürken sakın annene söyleme yoksa seni döverim dedi. Ben de korktum kimseye söyleyemedim. Bu zamandan sonra vefat edene kadar fırsat bulduğum her an benimle sürünme yoluyla cinsel ilişkide bulundu. Bir defasında kızkardeşim Hayat ile birlikte yattığımız sırada aramıza gelerek yattı. Ben ve kardeşime sürünme yoluyla cinsel ilişkide bulundu. İkimizde korktuğumuz için itiraz edemedik. Son kez ise benimle ters ilişkiye girdi. Korktuğum için kimseye birşey söyleyemedim.

Yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi ensest vakaların genellikle bir süreç içerisinde devam ettiği ve kızların birden fazla kez istismara maruz kaldığı görülmektedir. Sadece bir-iki kez olup sonrasında olayın polise intikal etmesiyle birlikte ortaya çıktığı olaylar olduğu gibi yıllar süren istismar olayları da kayda değer sayıdadır. Nitekim Türkiye’de yapılan bir araştırmada ensest vakalarının genellikle küçük yaşlarda başlayan ve devam eden cinsel istismar olayları olduğu belirtilmiştir (Bozbeyoğlu ve diğerleri, 2010).

6.3. Ensest Şüpheli Profili

Tablo 2: Ensest Olaylarının Şüphelileri

	Baba	Ağabey	Baba-Ağabey	Amca-Dayı	Üvey Baba	Üvey Ağabey
Şüpheli	24	5	1	1	2	2

Yukarıdaki Tablo'da da görüleceği üzere ensest olaylarının çoğunluğunda olayın şüphelileri babalardır. Annesi ile babası ayrıldıktan sonra iki erkek kardeşi yurtta, bir kız kardeşi annesinin yanında, kendisi ise babasının yanında kalan Nergis, babasının kendisine ne yaptığını anlamıştır:

Babam X marketin arkasında bulunan bir oda kiraladı. Maddi durumumuz iyi değildir. Babam beni gezmeye götürdü ve bana birşeyler aldı. Meyve suyunu eve getirdik ve evde içtim. Meyve suyunu içtikten sonra başıma birden bir ağrı girdi ve uykum gelmeye başladı. Daha sonra kendimden geçmişim. Sabah 10 sıralarında uyandığında popomda ve cinsel organımda bir ağrı hissettim. Babam karşı tarafımda oturuyordu. Bana karşı gülerken senin yüzünden şimdiye kadar evlenemedim. Bu gece rahatladım sen ne olduğun bilmedin eşseksin sen dedi ve dışarı çıktı. Ben babama karşı birşey demedim. İç çamaşırıma baktığımda iç çamaşırımın kan olduğunu gördüm. Hemen dışarı çıktım ve gezen bir polis ekibini durdurarak başıma gelen olayı polise anlattım.

Babalardan sonra ensest olaylarını gerçekleştiren şüpheliler evde bulunan ağabeylerdir. Örneğin babası vefat ettikten sonra ailece başka bir ile tarla işçisi olarak giden Remziye, burada bulunduğu sırada bu sefer ağabeyleri tarafından maruz kaldığı cinsel istismar olayını şöyle anlatmıştır:

Biz 5 erkek ve 7 kız kardeşiz. Babam vefat ettikten sonra X iline fındık toplamaya gittik. Çadırda herkesin uyuduğu sırada ben de uyurken abim Mehmet üstümde örtülü bulunan battaniyenin içine girdi ve üstümü çıkarmaya başladı. Ben bu sırada uyandım. Korkudan ses çıkaramıyordum. Altımda bulunan iç çamaşırım çıkartarak benimle sürtünme yoluyla cinsel ilişkiye girdi. Abimin sesine ablam uyandı ve abime kızdı. Bu abim evlenene kadar birkaç kez bu şekilde benimle cinsel ilişkiye girdi. Bundan 4 ay sonra Y iline gitmiştik. Burada başka bir abim yine çadırda annem ve kardeşlerimin olmadığı bir zamanda altımda bulunan kıyafetleri çıkartarak sürtünme yoluyla benimle cinsel ilişkiye girdi. Burada bizi kimse görmedi. Ben ise korkumdan sesimi çıkartamadım. Bu abim benimle 3-4 defa bu şekilde ilişkiye girdi. Y ilinde bulunduğumuz sırada üçüncü abim de benimle sürtünme yoluyla cinsel ilişkiye girdi. Sadece bir defa oldu. Bildiğim kadarıyla abilerimin birbirlerinin yaptıklarından haberleri yoktu.

Evde bulunan ağabeyler tarafından cinsel istismara maruz kalan çocuklardan birisi olan Cevriye yaklaşık iki senedir ev içerisinde ağabeyi tarafından maruz kaldığı istismar olayını önce babasına anlattığı halde babasının birşey yapmaması nedeniyle mağduriyeti daha da artmış sonrasında anne ve babasına abisinin yaptıklarını anlatınca aile çareyi oğulları Demir'i polise şikayet etmekte bulmuştur. Cevriye olayı şöyle anlatmıştır:

Şuan 15 yaşındayım. Yaklaşık iki senedir öz abim olan Demir, vücudumun tamamına ve özellikle göğüslerimi, kalçalarım ile cinsel organıma dokunarak beni rahatsız etmektedir. Son 1 ay içerisinde bu taciz ve dokunmalar sıklığı ve evin içinde bulduğu her fırsatta arttığı için bu durumu babama anlattım. Babam bana sabret belki düzelir ben icabına bakacağım dedi. Ancak bu hareketleri sıklığı için dayanamaz oldum. Bu tacizleri ben uyurken, temizlik yaparken, banyodayken ve çoğu zamanda evde kimse yokken yapıyordu. Evde birileri varken bazen eliyle ağzımı kapatarak beni taciz ederken beni tehdit ederek, "Sus bağırma, seni öldürürüm" diyordu veya "Sus seni geneleve satarım, bana direnirsen geneleve ilk müşterin ben olurum" diyerek tehdit ediyordu. Bana, "seninle birşeyler yapacağız, kendini hazır hissediyormusun" diyordu. Ben çok korktum. Evde misafirler vardı. Su getirmek için mutfığa girdiğimde abim arkamdan gelerek yine tacizde bulundu. Bu sırada diğer abim mutfığa girdiğinde bizi görünce küçük abime sen ne yapıyorsun diyerek bağırды. Abim Demir ise nasihat veriyorum deyip oradan ayrıldı. Giderken bana "seninle daha işim bitmedi" dedi. Bunun üzerine ben de korkup durumu anne ve babama tekrar söyledim. Onlar da polise haber verdiler. Abimden dolayı evde kalmaktan korkuyorum bu yüzden yurda teslim edilmek istedim.

Yukarıda örnekte görülen ağabeye benzer bir şekilde kız kardeşini istismar etmek için bahane bulan Tarkan kız kardeşine ne yaptığını anlatmıştır:

Biz Şanlıurfa'nın X ilçesinde yaşıyoruz. Kız kardeşimin telefonuna sürekli mesajlar gelmekteydi. Birgün kız kardeşimden habersiz bu mesajlara baktığımda kız kardeşimin erkek arkadaşı olduğunu düşündüğüm bir şahıstan cinsel içerikli gelen mesajlar olduğunu gördüm ve

kız kardeşimin bu adamla ilişkiye girdiğini düşündüm. Ben de bu durumu öğrendiğimi ve kendisiyle ilişkiye girersem babama bir şey demeyeceğimi söyledim. Kız kardeşim babamın tepkisinden korktuğu için kabul etmek zorunda kaldı ve birkaç defa cinsel ilişkiye girdik.

Bazı durumlarda kız çocukları ağabeylerinin cinsel istismarından kurtulmak için çareyi evden kaçmakta bulurlar. Evde bulunan 60.000 lira paranın çalınmasıyla birlikte eve gelmeyen ve erkek arkadaşı ile kaçtığı düşünülen Filiz, otogarda yakalandıktan neden parayı aldığını anlatmıştır:

O gün evde bulunan paranın bir kısmını yanına aldım geri kalan kısmını ise dama sakladım. Parayı almamın sebebi abim Selman'dan kaçmamdı. Abim uzun zamandan beri beni ev içerisinde taciz etmektedir. Vücutuma ve cinsel organıma dokunur ve sürtünme yoluyla ilişkiye girerdi. Herkesin uyuduktan sonra bana bunları yapardı. Sonra bana "bağırma bağırırsan seni öldürürüm" derdi. Bazen banyo yaptığım zaman fırsatını bulup banyoya girdi ve beni yere yatırdı ve benimle burada cinsel ilişkiye girdi. Evde kimse yoktu. Aileme söylersem zaten bana inanmayacaklarını ve beni öldüreceğini söylüyordu. Benimle işi bitince dışarıya gzmeye gitti. Ben de evdeki paranın bir kısmını alıp İstanbul'da bulunan akrabamızın yanına kaçmak istedim.

Üvey abisi tarafından defalarca tecavüze uğrayan ve bu durumu kimseye anlatamayan 14 yaşındaki Selen, başına gelen olaylar zincirini anlatmıştır.

Fikri benim üvey abimdir. Kendisiyle aynı evde yaşamaktayız. Tuğçe ise benim öz ablam olup ayrı bir evde yaşamaktadır. Kendisi sonra evlenerek Suriye'ye gitti ve evi boş kaldı. Fikri abim eve birgün geldi ve beni gezmeye götürmeceğini söyledi. Sonra beni ablamın boşalttığı eve götürdü. Bu evde kimse kalmıyordu. Beni zorla yatak odasına götürdü ve üzerimdeki kotu çıkarttı. Ne yapıyorsun abi diyerek direnmeye çalıştım fakat direnemedim. Burada benle ters ilişkiye girdi. Sonra toparlandık ve dışarı çıktık. Ben korkumdan dolayı kimseye bir şey anlatamadım. İki üç gün sonra ben uyurken abim benim alt tarafımı soymuş ve fotoğraflarımı çekmiş. Abim bana öyle söyledi fakat ben bir şey hatırlamıyorum ve de hissetmedim. Resimleri bir başkası çekmiş gibi anneme göstereceğini söyledi. O günden sonra abim evimizdeyken beni tehdit ederek benimle ilişkiye girmeye başladı. Her fırsat bulduğunda benimle ters ilişkiye giriyordu. Daha sonra vajinal yoldan da ilişkiye girmeye başladı. Annem nedense sonra abimin evden gitmesini istedi. Ben daha önce ablama dayanamayıp abimin bana yaptıklarını anlatmıştım. Ablam da daha sonra anneme anlatmış. Sanırım annem bu yüzden abimin evden gitmesini istemiş olabilir. Annemle kavga ettiler. Annem daha sonra polise giderek olayları anlatmış. Abimin bana yaptıklarını korktuğum için kimseye anlatamamıştım.

Ensest vakalarda cinsel istismarda bulunan taraflardan bir tanesi de üvey babalardır. Üvey babası tarafından istismara uğrayan 15 yaşındaki Sevil yaşadığı olayı şöyle anlatmıştır:

Evimizde öz annem ve iki üvey erkek kardeşim ile birlikte yaşıyoruz. Annemle üvey babam imam nikahlı olarak evlidir. Akşam annem dışarı misafirlğe gitmişti. Üvey babam da kanepede oturuyordu ve televizyon izliyordu. Üvey babam yanına gelerek beni birdenbire sırt üstü olarak yere uzattı. Karşı koymaya çalıştım ama gücüm yetmedi. Ben bağırmağa başlayınca eliyle ağzımı kapattı. Bağırımıyordum ve sesim de çıkmıyordu. Benim eşofmanımı ve kendi eşofmanımı çıkartarak iki bacağımın arasına girdi ve üzerimde gidip gelmeye başladı. Cinsel organımda bir acı hissettim. O sırada kendisine hızlı bir şekilde vurdu ve beni bıraktı. Daha sonra annem eve geldi. Ben bir şey hissettirmedim ve banyoya gittim. Sonra odaya geçtiğimde üvey babam bana ters ters bakmaya başladı.

Amca, dayı gibi yakın akrabalar da kız çocuklarının cinsel istismara maruz kalmalarına sebep olabilmektedir. Annesi ve babası olmadığı için yurttan kalan Atiye, X ilçesinde oturan anneannesinin evine bir süre kalmak için gelir. Bu eve gelen ve eşinden boşanmış olan dayısı tarafından istismar edilen 12 yaşındaki Atiye şunları anlatmıştır:

Mustafa Dayım ben mutfakta yemek yaparken beni yanına çağırdı. Bu sırada anneannem yan odada uyuyordu. Odaya gittiğimde odanın kapısını kilitledi ve benim üzerimdeki kıyafetleri zorla çıkarmaya başladı. Ben direndim ve yapma dedim fakat dayım hiçbir şey olmamış gibi kıyafetlerimi çıkartmaya devam etti. Ben bu sırada bağırmağa başladım. Anneannemin kulakları rahatsızdır. Beni kimse duymadı ve dayım odasında bana tecavüz etti.

Dayımın işi bittiğinde anneannemin yanına gidip uyandırdım ve dayımın bana ne yaptığını söyledim. Anneannemde bana “ben dayına söylesem de bir şey fayda etmez. Ben Hamza dayına söylerim o da Mustafa dayınla konuşur” dedi.

6.4. Aile Profili

Ensest ilişkiye maruz kalan kız çocuklarının kardeş sayılarına bakıldığında genellikle kalabalık ailelerden geldikleri görülmektedir. Aynı ev içinde yaşayan ve evde oda sayısının yetersiz olmasından dolayı tüm kardeşlerin bir arada yatmak zorunda kaldığı bir yerde kız çocuklarının mahremiyeti korunmamaktadır. Üstlerini değiştirirken veya aynı yer yatağında birlikte uyurken kız ve erkek kardeşler arasındaki mahremiyet kalmamaktadır. Nitekim mahremiyetin korunmasına olanak sağlamayan bir ev düzeni içerisinde yaşanmasının ensest olayını etkileyen bazen de hızlandıran bir etken olduğu belirtilmiştir (Polat, 2007). Örneğin ilkokulu terk eden ve köyde 6 kardeşi ve anne babasıyla yaşayan 13 yaşındaki Songül öz abisi tarafından nasıl istismara uğrayıp hamile kaldığını anlatmıştır:

Öz abim Zeki gece yarısı evdeki herkes uyurken beni yer yatağında yattığı tarafa çağırdı. Aynı odada ben, abilerim ve kız kardeşlerim hepimiz aynı odada uyuruz. Ben herhangi bir şeyden şüphelenmediğim için abimin yattığı tarafa gittim ve yatağın içine girdim. Benim pijamamı ve iç çamaşırım çıkardı. Kendi pijamasını da çıkardı. Ben ne yapıyorsun dedim. Sesimi çıkarmamamı söyledi. Korktuğumdan sesimi çıkaramadım. Sonra benimle cinsel ilişkiye girdi. Daha sonra kendi tarafıma geçmemi söyledi. Bu bazı geceler birkaç kez daha oldu. Normal hayatımıza devam ettik. Bu olaylardan sonra bir süre adet görmedim. Annem hormon bozukluğu olabileceğinden şüphelendi. Annemle hastaneye gittiğimizde hamile kaldığımı öğrendim.

6.4.1. Ailenin Olayla İlgili Tutumu

Ensest mağduru olan kız çocukları genellikle olayı annelerine anlatmamakta ve babalarından korkmaktadırlar. Bu olayı anlattıkları taktirde kimsenin buna inanmayacağı endişesi içerisinde de bulunmaktadırlar. Dolayısıyla polise intikal eden olaylar dışında pekçok ensest olayı genç kızların hayatları boyunca taşımak zorunda kalacakları bir ağırlık olarak kalacaktır. Kız kardeşi Hayat ile birlikte babaları tarafından cinsel istismara maruz kalan Remziye bu olaylar karşısında kimseye neden birşey söyleyemediğini ise şöyle anlatmıştır:

Ben bu olayları beni tehdit ettiği için ve korktuğum için kimseye anlatamadım. Kimsenin inanmayacağını düşünüyordum.

Abisinin tecavüzünden sonra yurda teslim edilen ve abisinden şikâyetçi olmayan Songül öncesinde nasıl hamile kaldığını soran annesine olayı anlattığında annesinin verdiği tepkiyi anlatmıştır:

Nasıl hamile kaldığımı söylediğimde bana vurdu ve yalan söyleme dedi. Mahallede kiminle ilişkiye girdiğimi sordu. Ben bunu bana yapanın abim olduğunu söylememe rağmen bana inanmadı.

Üvey babası tarafından cinsel istismara maruz kalan Sevil'e annesine başına gelen olayı anlatıp anlatmadığı sorulduğunda Sevil:

Nasıl anlatayım ki. Annem zaten gayri resmi evli. Bizi evden atsa ne güvencemiz var ki. Nerede kalırız. Bize kim bakar. Zaten bana inanmazsa o zaman ne yaparım. Evden kaçmaktan başka çarem kalmaz.

Kızı Sevilay'ın babası tarafından cinsel istismara uğradığını öğrenen anneye kocasının bu davranışını daha önce fark edip fark etmediği sorulduğunda anne:

Kocam kızım Sevilay'ı sever ama yakın zamanda sanki ona aşık olmuş gibi davranıyordu. Ben buna anlam veremiyordum. Fazlasıyla ilgi gösteriyordu. Daha sonra kızımın başına gelenleri karakolda öğrendim. Keşke o zaman fark edebilseydim.

Dayısı tarafından tecavüze uğrayan Atiye, anneannesinin durumu diğer dayısına (Hamza) haber vermesiyle kendini güvende olacağını zannetmiştir:

Hamza dayım başka ilçede oturmaktadır. Bulduğumuz yere geldi ve bana “Ben Mustafa ile konuştum bir daha böyle birşey yaparsa ya seni amcanlara göndeririz ya da X iline diğer dayınların yanına göndeririz” dedi.

Yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi yeğenine tecavüz eden bir dayı ile ilgili diğer aile üyelerinin koruyucu tavırları ve mağdur olan kız çocuğunun başka yerlere gönderilerek sorunun üzerinin kapatılmaya çalışılması maalesef bu tür olayların neden gündeme gelmediğinin ve/ya bilinmediğinin örneği gibidir.

Bazı durumlarda ebeveynler aile içinde meydana gelen ensest olayını duyduklarında olayı kapatmak yerine kendi çocuklarını cezalandırma yoluna gidebilmektedirler. Örneğin babası tarafından kötü bir şekilde dövülen ağabey Akif'in neden dayak yediği, annesinin ifadesinden sonra anlaşılmıştır. Annesi:

Oğlum ile kızım arasında sinkaflı konuşmalar duyuyordum sürekli ama nedenini anlayamıyordum. Birgün kızımı bir köşeye çekip neden abisiyle sürekli kavga ettiklerini sordum. Kızım önce bir şey yok dedi ama ben sıkıştırınca dayanamayıp abisinin kendisiyle zorla ters ilişkiye girdiğini söyledi. İlk başta inanmadım. Sonra doğru söyleyip söylemediğini anlamak için kızımı hastaneye götürüp muayene ettirince anlattığı şeyin gerçek olduğunu gördüm. Sonra durumu babasına anlattım. Babası hortumla oğlumun kötü bir şekilde dövdü ve oğlumun dişi kırıldı. Döerken sen bunu bacına nasıl yaparsın diye bağıyordu. Oğlum ise baba bir daha yapmayacağım diye ağlıyordu. Eşimi zor zapt ettim. Sonra eve polisler gelerek bizi karakola götürdüler.

Babasının tecavüzüne uğradıktan sonra intihara teşebbüs eden ve hastaneye kaldırılan Kadriye'ye babası neden intihar ettiğini sorunca Kadriye, annesinin yanında olmasından da kuvvet alarak babasının kendisine yaptığı şeyi söyler. Olayı ilk defa duyan annesinin tepkisini ise şöyle anlatmıştır:

Babam bana neden intihar etmeye çalıştığımı sordu. Ben de annemin yanında bana o gün evde kimse yokken bana yaptıklarını anlattım ve bu yüzden ölmek istediğimi söyledim. Annem bana inanmadı ve yalan söylediğimi söyledi. Babam da kendisine iftira attığımı söyleyerek bana saldırdı ve küfretti.

Ensest olaylarında yaşanan en acı şey yukarıda görüldüğü gibi kimsenin bu olaya inanmaması sonucu olayın mağdurunun yalnız kalması ve kendi kaderine terk edilmesidir. Bu durumlarda annelerin olayın gerçekliğini öğrendiği takdirde nasıl bir davranış sergileyeceği konusu şüphelidir. Genellikle ekonomik özgürlüğü olmayan ve ev hanımı olan annelerin kocalarının farklı cinsel isteklerine maruz kalmaları ve kızlarının babalarını şikayet etmeleri karşısında çaresizlikten konuyu kabullenip bir şey olmamış gibi davranmaları da muhtemeldir. Nitekim Kadriye'nin annesiyle ilgili yargısı şu olmuştur:

Bu halim annemin dikkatini çekmiş sana bir şeyler olmuş daha önce sen böyle değildin ne oldu sana diye soruyordu. Belki de kendisi bu olayın doğru olduğunu anlıyor ama çevreden utanıldığından ses çıkaramıyordu.

Ablasıyla birlikte babalarının tecavüzüne uğrayan Gülşen ve Nilüfer, konuyu annelerine aktardıklarında annelerinin tepkisi olaya değil, duyulması durumunda çevreye rezil olma ihtimalindedir. İki kızı babaları tarafından cinsel istismara uğrayan anne, bu olaylara dolaylı yoldan nasıl sebep olduğunu anlatmıştır:

1 yıl kadar sonra tarla işlerinde çalışmaya başladım. Kızlarımı da mecburen evde bırakıyordum. Kocam taksicidir ve otobanda fuhuş yapan kadınları gece otobana götürür getirir. Evde bazen porno film izler. Ben eve geldiğimde ise benimle konuşmaz dışarı çıkardı. Küçük kızım Nilüfer bana, "Anne işe gitme. Sen gidince babam evde kalıyor. Kötü bir iş başımıza gelecek. Sen de kafanı duvarlara vuracaksın" diyordu. Ben de eşimin önceki olayı tekrarlayacağını düşünüyordum ama aklıma getirmek istemiyordum. Büyük kızım Gülşen ise "anne ben varken babam ikimize de bir şey yapamaz merak etme" diyordu. Her zaman aklımda evdeydi ama sonra küçük kızımın da babasının tecavüzüne uğradığını öğrenince mahvoldum. Kendimi suçlu görüyorum.

6.4.2. Ailedeki Diğer Kızların da Enseste Maruz Kalması

Yukarıdaki örneklerden de görüleceği üzere evde birden fazla kız çocuğunun bulunması, ensest vakası yaşanan evlerde diğer çocukların da ensest mağduru olabileceği şüphesini akla getirmektedir. Ensest olaylarının aile içinde sadece mağdur olarak bilinen

çocukla sınırlı kalmadığı, çocuklar büyüdükçe büyük çocuktan küçük çocuğa yönelerek cinsel istismarın devam ettiği bilinmektedir (Bozbeyoğlu ve diğerleri, 2010). Nitekim kendisinin sürekli babası tarafından dövüldüğünü gören Kadriye'nin ablası kardeşine bunun sebebini sorar:

Ablam bana babamın beni neden sürekli dövdüğünü sordu. Ablam bana babamın kendisine yaptıklarını anlattı. Sana da mı yapıyor diye sordu. Ben de her şeyi ablama anlattım. Bu olayı ablam anneme anlattı. Annem de rezil oluruz diye fazlaca üzerinde durmayıp konuyu kapattı. Tepki göstermeyince yıkıldım.

Ablası Şebnem'in babası tarafından cinsel istismara uğradığını öğrenen Zelda ile yapılan görüşmede ablasıyla benzer şekilde babasının istismarına maruz kaldığını şöyle anlatmıştır:

Babam evde kimse olmadığında kendi odasında bilgisayardan açık saçık filmler izlerdi. Birgün beni yanına çağırdı ve üzerimdekileri çıkartmamı istedi. Çok korkmuştum. Ben çıkarmayınca üstümdekileri zorla çıkarttı ve beni sırt üstü yatırarak bana tecavüz etti. Bundan sonra beni dövdü ve bu olayı kimseye anlatmamamı söyledi. Ablamın durumu ortaya çıkmasaydı kimseye de anlatmayacaktım.

Babasının cinsel istismarına maruz kaldıktan sonra büyük bir şehre akrabalarının yanına gönderilen Şeyma, iki sene sonra yaz tatili için evine döndüğünde kız kardeşinin davranışlarında değişiklikler görür ve ne olduğunu öğrenmeye çalıştığında kız kardeşinden yeterli bir cevap alamaz. Bunun üzerine kendi başına gelen olayı anlatmak zorunda kalır ve bunun üzerine kardeşinden aldığı cevapla üzüntüsü daha da artar:

Kız kardeşim şen şakrak bir kızdı. Beni iki senedir görmüyordu ve beni gördüğünde kendisinden beklediğim tepkiyi görmedim. İçine kapanık bir kız olmuştu fazla konuşmuyordu. Başıma gelen şeyin onun da başına gelmiş olabileceğinden korktum. Tüm cesaretimi toplayıp başıma gelen şeyi ona anlattım. Birden bire ağlamaya başladı ve babamın ona da bana yaptığı şeyi yaptığını öğrendim.

6.5. Encest Mağduru Kızların Yaşadığı Sorunlar

Encest mağduru kızlarla ilgili ilk göze çarpan şey encest mağdur olduklarında sürekli ağlamaları, aile yakınları tarafından neden ağladıkları sorulduğunda belli bir cevap vermedikleri ve bu kızların babaları tarafından sürekli dayak yediğidir. Encest mağduru olan kızlar babaları tarafından genellikle fiziksel istismar yoluyla kontrol altında tutulmaktadır (Canat, 1994). Örneğin babası tarafından cinsel istismara maruz kalan Serap'ın annesi kızıyla ilgili gözlemlerini anlatmıştır:

Kızım Serap başıma gelen olayları bu zamana kadar bana anlatmadı. Ancak uzun zamandan beri kızım sıkılıp üzülüyordu. Bunun sonucunda defalarca ağlıyordu. Kendisine ne olduğunu sorduğumda babasından nefret ettiğini ve babasıyla aynı evde kalmak istemediğini söylüyordu. Ben bunun sebebini babasından sürekli dayak yemesi olduğunu sanmıştım.

Encest mağduru olan kızlar büyüyüp evlendiklerinde kocalarıyla olan ilişkilerinde hem cinsel hem de duygusal sorunlar yaşayabilmektedirler. Encest mağduru olan kızlardan birisi olan Nisa, çocukluğu boyunca babası tarafından cinsel istismara uğradığını belirtmiş sonrasında kocasıyla imam nikâhıyla 17 yaşında evlendikten sonra birkaç ay boyunca cinsel ilişkiye giremediğini ve bunun sebebini ise babası tarafından uzun yıllar cinsel istismara uğramasının meydana getirdiği psikolojik sorunlar olduğunu belirtmiştir:

Biz 7 kardeşiz ve çocukluğumuzda kardeşlerimizle birlikte yer yatağında yataydık. 9-10 yaşlarında iken bir kış akşamı uyurken babam yanıma gelerek elbiselerimi çıkarmadan vücudumu okşamaya başladı. Babamdan korktuğum için kimseye bir şey söyleyemedim. Evlenmeden 4-5 ay öncesine kadar bu olay birçok defa tekrar etti. Babam yanıma gelip uyuyormuş gibi yaparak bunları yapıyordu. Bu olaylar psikolojimi çok bozdu. Kimseye bir şey söyleyemiyordum. Evlendikten sonra eşimle cinsel ilişkiye bir kaç ay boyunca giremedik çünkü her yatağa girdiğimde babamın yaptıklarını hatırlıyordum. Kendimi kirlenmiş hissediyordum.

Başına gelenlerden dolayı kendini sorumlu tutma ve suçlu görme eğilimi encest mağduru kızlarda sıkça görülen bir husustur. Kendilerini başlarına gelen olayı

engelleyemedikleri ve kimseye anlatamadıkları için güçsüz gören bu kızlar, ensest olayı devam ettiğinde kendilerini öğrenilmiş çaresizlik içinde bulmaya başlamıştır. Her ne kadar direnseler de ensest olayını önleyememeleri bu kızları öğrenilmiş çaresizlik içinde bırakmaktadır (German, Habenicht & Fatcher, 1990). Benzer şekilde eşiyle evlendikten sonra cinsel sorunlar yaşayan Yasemin bunun sebebinin kendisini suçlu olarak görmesi olarak açıklamıştır:

Babamın bana yaptığı şeyler yüzünden kendimi suçlu hissediyordum. Kendi kendime ben niye babamı durduramadım, niye sesimi çıkaramadım diye kendimi yiyip bitiriyordum. Eşimle evlenince bir süre cinsel birlikteliğimiz olmadı. Bunun sebebi ise kendimi suçladığımdan kendimden nefret ediyordum.

Bazı durumlarda ensest olayının duyulmaması için kız çocukları bir yakınlarıyla zorla evlendirilebilmektedirler. Ensest mağduru olan ve 17 yaşında zorla bir akrabasıyla evlendirilen Aleyna ise babası tarafından cinsel istismara mağdur kalmasından dolayı abisi ve annesi tarafından zorla evlendirildiğini ifade etmiştir:

Bu tarihten yaklaşık 2 ay kadar önce yakın bir akrabamın oğluyla zorla evlendirildim. Bize düğün yaptılar. Eşimle bir hafta boyunca cinsel ilişkiye giremedik. Çünkü severek evlenmemiştim ve babamın yaptıklarını düşünüyordum. Evlenmeden önce abime her şeyi anlatmıştım. Abimde anneme anlatmış. Evde kavga çıktı. Abim babamı dövdü. Daha sonra annem ve abim beni babamın tacizlerinden kurtarmak için akrabam ile evlendirdiler. Kocam babamın bana yaptıklarını hiçbir zaman bilemeyecek.

Hem babası hem de 3 abisi tarafından cinsel istismara uğrayan Remziye şu anki psikolojik durumunu şöyle özetlemiştir:

Yaşadığım bu olaylardan dolayı uzun süredir psikoloğa gitmekteyim. Prozac isimli ilacı kullanmaktayım. Psikolojim çok bozuk. Sürekli sinirliyim.

Ensest olayından sonra psikolojisi bozulan Kadriye için ev içerisinde zorlu bir süreç başlamıştır: Yaşadıklarını kimseye belli etmemek.

Annemin olayı öğrenmemesi için belli etmemeye çalıştım. Evde kimseye konuşmuyordum. Bu olay beni psikolojik olarak etkiledi ve daha sonra intihar girişiminde bulundum ama yapamadım.

Babası tarafından kardeşi Zelda ile birlikte cinsel istismara maruz kalan Şebnem, ensest olayından sonra intihar girişiminde bulunur ve hastaneye kaldırılır. Şebnem'in annesi kızının intihar olayını anlatır:

Eve girdiğimde kızım Şebnem'in ağladığını gördüm. Kızıma niye ağladığını sordum. O da bana "bir sürü ilaç yedim. Babam bana tecavüz etti. Ölmek istiyorum" dedi. Kızım yarı baygın bir halde idi. Hemen taksi çağırdım ve kızımı alarak X hastanesine götürdüm. Hastanede kızımın yaşadığı olay çok rezil bir durum olduğu için doğruyu söylemedim ve kızımın yanlışlıkla hap yemiş dedim. Onlarda bana inandı. Hastanede kızımın midesini yıkadılar ve serum taktılar ve 5-6 saat sonra taburcu ettiler.

Bu olaydan sonra diğer kızı Zelda'da babasının tecavüzüne uğradıktan sonra annenin kızları ile ilgili ifadesi şu olmuştur:

Kızlarım bu olaylardan sonra erkeklerden nefret etmeye başladı. Evde ruh gibiydiler. Psikolojileri çok fazla bozulmuştu. Ben delireceklerinden korkmaya başlamıştım. Kocam kızların ruh hallerinin neden böyle olduğunu sorunca o da bana kızlarımın dayak istediklerini söylüyordu. 3 gün önce de kocam kızım Zelda'yı kötü bir şekilde dövmüştü. Zelda'nun vücudu mosmor olmuştu.

Evde bulunan anneler kızlarının başlarına gelen olayı öğrendiklerinde ya kızlarına inanmamakta, ya olayı kapatmakta veya bilmemezlikten gelmekte, ya da çok az annenin yaptığı gibi polise gidip şikâyetçi olmaktadır. Bundan dolayı ensest mağduru olan kızlar genellikle annelerini bu olaylara sebep olan olarak görebilmekte ve tepki gösterebilmektedirler. Nitekim babası tarafından yıllarca cinsel ve fiziksel istismara uğrayan Yaren bu duruma kayıtsız kalan veya fark etmeyen annesi ile ilgili görüşlerini anlatmıştır:

Babamın bana tacizde bulunmasına ve sonrasında birçok defa zorla cinsel ilişkiye girmesinde en büyük sebep annemdi. Özellikle annem hamile olduğunda sürekli yatar. Doğum yaptığında ise sürekli bebekle ilgilenirdi. Bu zaman zarfında ise babam geceleri yanıma arkama geçip uzanır ve her tarafıma dokunurdu. Annemden bu yüzden nefret ediyorum. Bizi onun kucağına attığı için. Bu kadar aciz olduğu için. Bizi korumadığı için.

Üvey babası tarafından cinsel istismara maruz kalan Sevil'e gelecekte yaşantısında ne yapmayı düşündüğü sorulduğunda şöyle cevap vermiştir:

En kısa zamanda evlenip bu ortamdan kurtulmak istiyorum. Severek evlenmek önemli değil. İlk beni isteyenle evleneceğim. Yeter ki bu adamdan kurtulayım.

6.6. Baba Profili

Ensest mağduru çocuklar ve olayı öğrenen anneler ile yapılan görüşmelerde şüpheli baba veya abiler ile ilgili sorular sorulduğunda genellikle babaların evde porno film izledikleri ve bu filmlerin etkisi altında kaldıkları anlaşılmaktadır. Babası tarafından cinsel istismar mağduru olan 17 yaşındaki Şaziye babasıyla ilgili şunları söylemiştir:

Yaklaşık 4 yıldır babamın cinsel istismarına uğramaktayım. Bu olay ilk olarak 13 yaşındayken başıma geldi. Evde annem yokken babam cinsel içerikli film izlerdi. Yine birgün böyle bir film izlerken beni yanına çağırdı ve videoda yapılan hareketleri benim üzerimde denemeye çalıştı. Bu sırada beni soymaya çalışıyordu. Bunun üzerine direndim fakat kendisi soyundu ve beni sırtüstü yere yatırdı. Kendisine direnince bana tokat atmaya başladı. Sürtünme yoluyla üzerime boşalınca üzerimden kalktı.

Ensest mağduru kızlarla yapılan görüşmede babalarının kızlarını para karşılığı cinsel ilişkide bulunan kadınlar gibi gördüğü anlaşılmaktadır. Özellikle kız çocuklarının harçlık istemeleri durumunda bu durumu cinsel istismar aracı haline çeviren baba profilini Şebnem şöyle anlatmıştır:

Babam benim bu olayı bana zorla yaptırılmayacağını anlayınca para teklif etti. Benim bazı ihtiyaçlarım oluyordu, ben de kendisinden para istemiyordum. Annemin parası olmadığı için o da babamdan istememi söylüyordu. Babam da bunun üzerine kendisiyle para karşılığında yapmamı istedi. Ben de kabul etmedim. Babam bana hitaben, "parayla değil mi bir iki saat benim dediğimi yapacaksın, beni sev, ben senin her istediğini yaparım, yeter ki benim dediğimi yap" diyordu.

Ensest şüphelisi babalarla ilgili tespit edilen bir husus ta anne-baba arasında normal bir ilişki olmadığıdır. Duygusal bağları zayıflamış, cinsel olarak birbirlerinden kopmuş anne-babaların bu normal olmayan ilişkisi sonucunda özellikle kız çocukları ensest mağduru olabilmektedir. Ensestin yaşadığı ailelerde kadının cinsel partner olarak kocasının ihtiyaçlarını hamilelik, hastalık vb. nedenlerle karşılayamaması, babaların kızlarına karşı aşırı kıskançlık göstermesi nedeniyle kızlar ensest mağduru olabilmektedirler (Polat, 2007). Nitekim babasının kendisine neden tecavüz ettiği sorulduğunda Begüm'ün ifadeleri anneyi işaret göstermektedir:

Babam bana benim kadını olacaksın. Ananda iş yok. Bakımsız. Beni tatmin etmiyor. Anca işi yemek yapmak çocuk bakmak, çamaşır bulaşık yıkamak derdi. Sen benim kadını olacaksın bundan sonra ona göre diye söylüyordu.

Uzun süre babası tarafından cinsel istismara maruz kalan Şebnem'in babasıyla ilgili anlattıkları yukarıdaki örnekle benzeşmektedir:

Babam bana benden kurtuluşun yok sen hep benim yanımda kalacaksın elimin altında olacaksın diyordu. Bazen de annemle yatakta yaptıklarını bana anlatıyor istersen bunları sana da yaparım memnun kalırsın sen sadece ön yargılı davranıyorsun diyordu. Annemin artık kendi işine yaramadığını söylüyordu.

Kızı Serap'ın ensest mağduru olduğunu karakolda öğrendiğini söyleyen anne, kocasıyla ilgili şunları söylemiştir:

Son 4 yıldır eşimin kızım Serap'a düşkünlüğü artmıştı. Kızımın daha fazla vakit geçirmeye başlamıştı. Eşim yaklaşık olarak 6 yıldır beni yatak odamıza almıyor. Eşimle 6 yıldır cinsel birlikteliğimiz yok.

Ensest şüphelisi babaların ortak özelliklerinden bir tanesi de genellikle özellikle cinsel olarak istismar ettikleri çocuklarını dövmeleridir. Ensest mağduru olan tüm kızlar ile yapılan görüşmede babaları tarafından sürekli dayak yediklerini ve sindirildiklerini söylemişlerdir. Ensest şüphelisi olan babalar muhtemelen kızlarını bu yolla bastırmakta ve kendi tahakkümünü çocuklar üzerinde pekiştirmekte; böylelikle çocuklarını kontrol altında tutup sindirmektedirler. Ensest mağduru olan Sıdıka'nın annesi kocası ile ilgili şunları söylemiştir:

Kocam genellikle beni ve evde bulunan tüm çocuklarımı ufak tefek bahanelerle döverdi. Kendisinden hepimiz korkardık.

Kadriye'nin evde sürekli babasından babasına direndiği için dayak yemesinden şüphelenen annesinin sorusuna ise Kadriye'nin babası çeşitli bahaneler uydurmaktadır:

Babam ben direnince beni sürekli dövüyordu. Annem de babama bu kıızı niye sürekli dövüyorsun diye sorduğunda bu kızın akıllı durmuyor, bir işler çeviriyor, bana karşı çıkıyor diyordu.

Begüm'e babasının kendisini istismar ettiği durumlarda babasına direndiğinde ve karşı çıktığında babasının kendisine ne yaptığı sorulduğunda ise Begüm şöyle cevap vermiştir:

Bağırduğım zaman televizyonun sesini son ses açarak bağırmamın duyulmasını istemiyordu. Zaten müstakil evde oturduğumuz için sesimin duyulması mümkün değildi. Karşı çıktığımda beni her zaman dövüyordu. Çaresiz ve güçsüzdüm. Beni ve annemi öldüreceğini söylüyordu. Bu yüzden kimseye birşey söyleyemedim. Söyleseydim de annemin inanacağını sanmıyordum.

7. Sonuç ve Öneriler

Şanlıurfa il merkezinde polis bölgesinde 2012 ve 2013 yıllarında polise intikal eden ensest olaylarının mağdurların ve annelerin söylem analizi bağlamında yapılan bu çalışmada babaların kızlarına aşırı fiziksel şiddet uygulayarak kontrol altına aldığı ve korkuttuğu görülmüştür. Ensest ilişkinin okşamakla başlayarak cinsel ilişki ile sonuçlandığı ve ensest ilişkinin küçük yaşlarda başlayıp aynı evde bulunan diğer çocuklara da yapılarak devam ettiği; ensest olaylarının en çok babalar ve ağabeyler tarafından gerçekleştirildiği konunun ciddiyetini göstermektedir. Ensest olayının meydana geldiği aile yapısına bakıldığında ise aile içi bağların ve iletişimin zayıf, karı-koca ilişkisinin duygusal ve cinsel yönden sorunlu olduğu görülmektedir. Kızların en büyük desteği olması gereken annelerin ise koruyucu olamadıkları gibi kızlarına inanmadıkları ve olayı çevresel tepkiden korktukları için kapatma eğiliminde oldukları, bu yüzden kızların çoğunlukla annelerinden nefret ettikleri anlaşılmıştır. Ensest mağduru olan kızların kendilerini suçlu gördüğü, depresif ve intihar eğilimli olduğu ortaya çıkmıştır.

Ensest olayların azaltılması ve bu konuyla ilgili risk faktörlerin oluşturularak bunlara karşı alınacak önlemlerin geliştirilmesi için yapılması gereken ilk şey ensest olaylarla ilgili ülke çapında veri toplanmasına başlanmasıdır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı koordinesinde İl Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüklerinin kendilerine intikal eden ensest olaylarla ilgili hazırlanacak formattaki bilgileri göndermeli ve bu veriler ışığında şüpheli ve mağdur profilleri oluşturulmalı, bu olayların yaşandığı aile yapıları ortaya konmalı, mağdur ve gerekirse şüphelilerin tedavi süreci takip edilmeli, bu çalışmada ortaya çıkan bir bulgu olarak olayın mağdurunun kardeş(ler)i bulunuyorsa bu çocuklarla ilgili de çalışmalar yapılmalıdır. Aynı zamanda toplanan veriler bu konuyla ilgili sosyal araştırmaların yapılabilmesi için araştırmacılara istenildiğinde gizliliği ihlal etmeyecek şekilde sunulmalıdır.

Ensest olayının baş şüphelisi olarak karşımıza çıkan babaların neden böyle bir olayı gerçekleştirdiklerini anlamak için babalar üzerinde bilimsel çalışmalar yapılması gerekmektedir. Bu çalışmada babaların büyük bir çoğunluğu kızlarının alınan doktor raporlarında tecavüze uğradıkları tespit edilmiş olsa dahi muhtemelen akraba ve arkadaş çevrelerinin vereceği tepkiden korktukları için haklarındaki iddiaları reddetmişlerdir. Bundan dolayı babaların sadece cezaevine gönderilmek yerine aynı zamanda psikolojik olarak rehabilite edilmelerinin sağlanması gerekmektedir.

Ensest olayı genellikle biyolojik babalar, öz ağabeyler, üvey baba ve üvey ağabeyler tarafından gerçekleştirilmektedir. Bundan sonra yapılacak çalışmaların bu gruplar arasında bir karşılaştırma yapılabilecek seviyede ve genişlikte yapılması bu suçun işlenmesindeki yöntem, süreklilik, kabullenme ve sebepler açısından önemli bulgular elde edilebilecektir.

Çalışmanın bulguları arasında ensest mağduru olan kızların yaşadığı sorunlar kısmen açıklanmıştır. Literatürde ise ensest mağduru olan kızların evlendiklerinde ne tür sorunlar yaşadıkları açıklanmıştır. Bu nedenle gelecek çalışmalarda ensest mağduru olan kızlarla tedavileri sırasında ve sonrasında yapılacak geniş çaplı bir araştırma bu kızların yaşadıkları süreçte ve sonrasında nasıl sorunlar yaşadıklarını, bu sorunla ensest süreci devam ederken nasıl başa çıktıkları, ve kendilerini cinsel olarak istismar eden babaları veya erkek kardeşleriyle ilgili algularının neler olduğunun anlaşılmasında yararlı olacaktır.

Her ne kadar bu çalışmada yer alan kız çocukları Şanlıurfa il genelinde ensest mağduru kız çocuklarını genel olarak temsil etmese de çalışmanın bulguları bu konuyla ilgili mağdurlar için yapılacak rehabilitasyon çalışmalarını yönlendirebilecektir. Kız çocuklarının kendilerine güvensizliği, depresyona girmeleri, intihara meyilli olmaları gibi bulgular tedavi aşamasında uzmanlara yardımcı olabilecektir. Ensest mağdurları ile ilgili yapılan rehabilitasyon çalışmaları genellikle bireysel, aile içi veya küçük gruplar şeklinde olmaktadır. Bunun yanında eğer bir toplum içerisinde kız çocuklarına karşı yapılan cinsel istismar ve ensest olayları fazlaysa toplumsal bazda tretmanlar uygulanmalıdır. Etkin bir liderlik altında resmi ve resmi olmayan kurumların da katılacağı ensest konusuyla ilgili eylem planında toplumda oluşturulan güven duygusuyla toplumda var olan yanlış inançların, hataların, eksikliklerin ortadan kaldırılabilecektir (Itzhaky & York, 2001).

Ensest konulu veriye dayalı çalışma yapmak olayla ilgili bilgiyi edinmek, olayın mağduru ve/ya şüphelilerine ulaşmadaki zorluklardan dolayı kolay olmamaktadır. Bu nedenden dolayı bu çalışmanın özelliği 2012 ve 2013 yıllarında Şanlıurfa il merkezinde meydana gelen aile içi ensest olaylarını mağdur kız çocuklarıyla ve ulaşılabilen annelerle yapılan görüşmelere dayanıyor olmasındandır. Yapılan görüşmeler ışığında Şanlıurfa'da meydana gelen ensest olayları ile ilgili önemli bulgulara ulaşılmıştır. Buna rağmen çalışmada bazı eksiklikler de bulunmaktadır. Şanlıurfa'nın ilçelerinde ve köylerinde meydana gelen ensest olayları ile ilgili bilgi edinilememiştir. Bundan dolayı gelecekte yapılacak ensest ile ilgili araştırmalarda kırsal kesimleri de içine alacak çalışmalar düzenlenmelidir. Bu çalışmada ensest olayının şüphelisi şahıslara çoğu hapiste olduğundan dolayı ulaşılamadığından gelecek çalışmalarda ensest şüphelisi olarak görülen baba ve erkek kardeşlerle derinlemesine mülakatlar yapıp bu konuyla ilgili düşüncelerinin öğrenilmesi önemlidir.

Toplumsal ve ahlaki sorunun ve aslında çöküntünün saklı kalmış belirgin bir göstergesi olan aile içi ensest olaylarının önlenmesine yönelik her çalışma aslında bu suçun önlenmesine değil azaltılmasına yönelik olacaktır. Ensest olayları ile karşılaşıldığında ensest mağdurunu daha da mağdur etmeyecek ve sistemi mağdur lehine işletecek ceza adalet sistemine gereksinim duyulmaktadır. Bundan dolayı bu suç Türk Ceza Kanununda ayrı bir suç türü olarak yer almalı ve gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Ensest mağduru olan kız çocuklarının çoğunun öğrenci olmasından dolayı okullarda sınıf öğretmenlerinin, özellikle de rehberlik öğretmenlerinin bu konuda duyarlı olmasının sağlanması ve gerekirse öğretmenlere bu konuda seminerler düzenlenmeli ve farkındalık artırılmalıdır. Bu tür olayların meydana gelmemesi için kız çocuklarının nasıl daha duyarlı hale getirilebileceği, ev içerisinde mahremiyetin nasıl korunacağı (örneğin kız çocuklarının babaları veya erkek kardeşlerinin yanında üstlerini değiştirmemelerinin öğütlenmesi gibi) anlatılmalı ve bu tür olayların önüne geçilmesi sağlanmalıdır. Kız çocuklarının okulda alacakları seminerler sayesinde bilinçleri arttırılacak ve bir nevi erken uyarı sistemine sahip olmaları sağlanacaktır.

Aile temelli yapılacak eğitimlerde özellikle annelere bu konuda farkındalıklarını arttıracak eğitimler verilmeli ve kızlarının mahremiyetinin korunması konusunda daha bilinçli olmaları sağlanmalı, ve "Abisidir, babasıdır bir şey olmaz" gibi düşüncelerin yanlış olduğu anlatılmalıdır.

Ensest mağduru olan kız çocuklarının resmi makamlara gidip olayı ihbar etmeleri çok olası görülmemektedir. Bundan dolayı kız çocuklarına okullarda ALO 183 Aile, Kadın, Çocuk, ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma Hattı'nın öğretilmesi ve bu hatta ihtiyaç duyduklarında kolayca ulaşabilecekleri ve yardım alabilecekleri anlatılmalıdır.

KAYNAKÇA

- ADAMS-TUCKER, Christine. (1982). "Proximate Effects of Sexual Abuse in Childhood: A Report on Twenty-Eight Children". *American Journal of Psychiatry*, 139, pp. 1252-1256.
- ASCHERMAN, Lee.I. & SAFİER, Ellen.J. (1990). "Sibling Incest: A Consequence of Individual and Family Dysfunction". *Journal of the Menninger Clinic*, 54(3), pp. 311-322.
- BOZBEYOĞLU, Alanur.ÇAVLİN, KOYUNCU, Ece., KARDAM, Filiz., SUNGUR, Altan. (2010). "Ailenin Karanlık Yüzü: Türkiye'de Ensest". *Sosyoloji Araştırma Dergisi*, 13(1), 1-37.
- BROOKS, Barbara. (1982). "Familial Influences in Father-Daughter Incest". *Journal of Psychiatric Treatment and Evaluation*, 4, pp. 117-124.
- CANAT, Saynur. (1994). "Ergenlerde Aile İçi Cinsel Taciz". *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 1(1), ss. 18-22.
- CELBİS, Osman., OZCAN, M.Erkan., & OZDEMİR, Bora. (2006). "Paternal and Sibling Incest: A Case Report". *Journal of Clinical Medicine*, 13, ss. 37-40.
- COLE, Pamela., M., WOOLGER, Christi., POWER, Thomas.G., & SMİTH, K.Danielle. (1992). "Parenting Difficulties Among Adult Survivors of Father-Daughter Incest". *Child Abuse & Neglect*, 16, pp. 239-249.
- COLLİNS, James.L., HAMLİN, Willie.T., MİNOR, Marie.A., & KNASEL, Ann.Lowe. (1982). "Incest and Child Sexual Abuse". *Journal of the National Medical Association*, 74, (5), pp. 13-57.
- CONTE, Jon.Robert. (1985). "The Effects of Sexual Abuse on Children: A Critique and Suggestions for Future Research". *Victimology*, 10, pp. 110-130.
- COURTOİS, Christine. A. (1980). "Studying and Counselling Women With Past Incest Experience". *Victimology*, 5, pp. 2-4.
- DADDS, Mark., SMİTH, Michelle., & WEBBER, Yvonne. (1991). "An Exploration of Family and Individual Profiles Following Father-Daughter Incest". *Child Abuse & Neglect*, 15, pp. 575-586.
- DİGIORGİO-MİLLER, Janet. (1998). "Sibling Incest: Treatment of the Family and the Offender". *Child Welfare*, 77 (3), pp. 335-346.
- FİTZGERALD, Monica.M., SHİPMAN, Kimberley.L., JACKSON, Joan.L., McMahon, Robert.J., & HANLEY, Honora.M. (2005). "Perceptions of Parenting Versus Parent-Child Interactions Among Incest Survivors". *Child Abuse & Neglect*, 29, pp. 661-681.
- GENÇ, Şura., & Coşkun, Seçil. (2013). "Ensest". *TBB Dergisi*, 106, ss. 215-260.
- GERMAN, Don.E., HABENİCHT, Donna.J. & FUTCHER, Wilfred.G. (1990). "Psychological Profile of the Female Adolescent Incest Victim". *Child Abuse & Neglect*, 14, 429-438.
- GORDON, Michael. (1989). "The Family Environment of Sexual Abuse: A Comparison of Natal and Stepfather Abuse". *Child Abuse & Neglect*, 13, pp. 121-130.
- HERMANN, Judith.Lewis (1981). "Father-Daughter Incest". Cambridge, MA: Harvard University Press.
- HOTTE, Jean.Pierre & RAFMAN, Sandra. (1992). "The Specific Effects of Incest on Prepubertal Girls from Dysfunctional Families". *Child Abuse & Neglect*, 16, pp. 273-283.
- ITZHAKY, Haya & YORK, Alan S. (2001). "Child Sexual Abuse and Incest: Community-Based Intervention". *Child Abuse & Neglect*, 25, pp. 959-972.
- LAVİOLA, Marisa. (1992). "Effects of Older Brother-Younger Sister Incest: A Study of the Dynamics of 17 Cases". *Child Abuse & Neglect*, 16, pp. 409-421.
- ÖZTÜRK, Musa. & DEMİRDAĞ, Mehmet Ali. (2011). "Namusun Gölgesinde Yatmak: Mardin Cezaevi Mahkumların Namus Algısı Üzerine bir Araştırma". Suç Önleme Sempozyumu.
- PHELAN, Patricia. (1995). "Incest and its Meaning: The Perspectives of Fathers and Daughters". *Child Abuse & Neglect*, 19(1), pp. 7-24.
- PHELAN, Patricia. (1986). "The Process of Incest: Biological Father and Stepfather Families". *Child Abuse & Neglect*, 10, pp. 531-539.
- POLAT, Oğuz. (2007). "Tüm boyutlarıyla çocuk istismarı: Tanımlar". Ankara: 2007.
- RUDD, Jane. M. & HERZBERGER, Sharon. D. (1999). "Brother-Sister Incest, Father-Daughter Incest: A Comparison of Characteristics and Consequences". *Child Abuse & Neglect*, 23(9), pp. 915-928.
- SİRLER, Elizabeth. A. & FRANKE, Pamela.J. (1989). "Factors Influencing Mothers' Reactions to Intrafamily Sexual Abuse". *Child Abuse & Neglect*, 13, pp. 131-139.
- SMİTH, Holly. & ISRAEL, Edie. (1987). "Sibling Incest: A Study of the Dynamics of 25 Cases". *Child Abuse & Neglect*, 11, pp. 101-108.
- SUMMİT, Roland. (1983). "The Child Sexual Abuse Accommodation Syndrome". *Child Abuse & Neglect*, 7, pp. 177-193.
- TELKENAROĞLU, M.Rahmi. (2011). "Ensest ve İslam Hukukundaki İzdüşümü". *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 31, ss. 115-144.
- TOPÇU, Sedat. (1997). "Çocuk ve gençlerin cinsel istismarı". Ankara: Doruk Yayıncılık.